

UNITE TO → END
TB

Wereldtuberculosedag – 24 maart 2022

Tuberculose, de vergeten pandemie.

Vandaag, op 24 maart, is het Wereldtuberculosedag. Op deze dag vestigen we graag de aandacht op een gezondheids crisis die vaak vergeten wordt: de tuberculosepandemie. Met ongeveer 1,4 miljoen doden per jaar vormt tuberculose nog steeds de dodelijkste infectieziekte ter wereld, na COVID-19. In België denken veel mensen dat het een ziekte uit vervlogen tijden is, maar het is nog een dagelijkse realiteit, ook bij ons. Hoewel België behoort tot de lage incidentielanden, dalen de cijfers in ons land te traag om het doel van de Wereldgezondheidsorganisatie te bereiken: tuberculose elimineren tegen 2050.

Invloed coronacrisis op tuberculosecrisis

In 2020 werden in België 830 nieuwe tuberculosepatiënten gemeld. De incidentie kwam daarmee neer op 7,2 patiënten per 100.000 inwoners. In Vlaanderen bedroeg de incidentie 5,4/100.000, wat zich vertaalde naar 360 tuberculosepatiënten. De cijfers zijn al lange tijd dalende, en dat is positief. Toch beklemtonen we dat tuberculose nooit is weg geweest, en ook niet terug is van weg geweest.

In 2020 was er een opmerkelijke daling in het aantal gemelde gevallen. Dit is te wijten aan een onder-rapportering van TB-gevallen tijdens de coronacrisis. Door de ontregelende invloed van COVID-19 op de werking van zowel eerste lijn, huisartsen als op longartsen, ziekenhuizen en laboratoria waren misdiagnose en onontdekte gevallen niet onvermijdelijk. Angst voor of onmogelijkheid om zich tot een gezondheidsinstantie te begeven speelde ook mee.

Gezien de lange incubatietijd van tuberculose kunnen deze cijfers nog niet verklaard worden door verminderd sociaal contact of maskergebruik. Iemand die vandaag tuberculose ontwikkelt, is vaak jaren geleden al besmet geraakt. De voorlopige cijfers van 2021 bevestigen deze trend, en ook de rest van de wereld ziet hetzelfde fenomeen.

Aandacht voor Oekraïne

De situatie in Oekraïne heeft omwille van twee redenen een invloed op de tuberculosebestrijding in België. Ten eerste weten we dat oorlogsvluchtelingen een verhoogd risico hebben om tuberculose te ontwikkelen. Oorlogsfactoren zoals overlevingsstress, een uitputtende vluchtreis of het moeten verblijven in ongunstige omstandigheden activeren een latente infectie makkelijker tot een actieve tuberculose. Een goede zorg voor en opvolging van deze mensen is dus wenselijk. Al sinds 1995 krijgt iedereen die in België aankomt uit oorlogsgebieden de kans om zich via Fedasil te laten screenen op tuberculose.

Ten tweede is Oekraïne een land met een wat hogere incidentie van tuberculose dan Vlaanderen en België. Er komt ook vaker de multiresistente variant voor, waarvoor eerstelijnsmedicatie niet volstaat.

Om die redenen vragen we aan de eerste lijn en huisartsen om waakzaam te blijven en tuberculose in het diagnostisch kader te houden. De overgrote meerderheid van de tuberculosegevallen wordt tenslotte ontdekt doordat een persoon zich tot de medische sector wendt met klachten of symptomen. Met een goede dienstverlening en planning kunnen we ook deze mensen van de nodige zorg voorzien.

De tijd dringt

Tuberculose vormt nog steeds een probleem van algemene volksgezondheid in ons land. We kunnen de ziekte controleren mits het behoud van een preventieprogramma met voldoende mensen en middelen, aangevuld met nieuwe inzichten en technieken uit de meest recente wetenschap. Hiervoor dienen vier kerntaken ingevuld te worden: internationaal samenwerken, investeren in onderzoek, behouden van kennis en waakzaamheid en armoede en ongelijkheid resoluut aanpakken.

Over het Agentschap Zorg en Gezondheid en de VRGT

In Vlaanderen is het **Agentschap Zorg en Gezondheid** verantwoordelijk voor tuberculosebestrijding. Het Agentschap werkt hiervoor samen met de **Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheid en Tuberculosebestrijding (VRGT)**.

Elk geval van tuberculose dient verplicht gemeld te worden aan de artsen infectieziektebestrijding Afdeling Preventie van Zorg en Gezondheid die het contactonderzoek zullen coördineren www.zorg-en-gezondheid.be. Een snelle en volledige melding door iedere arts en ieder laboratorium is daarom belangrijk. Ga er als arts niet van uit dat het labo het wel zal melden, of andersom.

Als partnerorganisatie van het Agentschap biedt de VRGT laagdrempelige dienstverlening en tuberculosezorg aan, helpt met contactonderzoek en organiseert de screening van risicogroepen. www.vrgt.be

Perscontact: **Dr. Wouter Arrazola de Oñate**, medisch directeur VRGT
tel: 0476 – 37 50 21 - mail: wouter@vrgt.be
Joris Moonens, woordvoerder Zorg en Gezondheid
tel: 0490 – 65 46 40 – mail: joris.moonens@vlaanderen.be